

De media begrijpt het niet,
je vrienden misschien een beetje,
maar wij weten het maar al te
goed. Paragliden is heel iets
anders dan skydiven!
Ondanks de grote verschillen
delen we hetzelfde luchtruim, dus
waarom niet eens samen spelen?
Riser probeert het uit...

Dive & Glide, let's play together!

Foto's en tekst: Peter Blokker

Hoe bedoel je, ze kunnen inklappen? Dat was één van de eerste vragen die een skydiver me stelde toen hij een tandemvlucht met me maakte. In zijn honderden skydives had hij dat nog nooit meegemaakt. Het is voor mij een serieus risico dat het tandemscherm inklapt, zodra hij uit het harnas springt en ik de vlucht onder een te grote lap stof met veel te lage wingload mag vervolgen. Mijn interesse in het skydiven was al gewekt en na deze gezamenlijke actie kon ik niet anders dan mij inschrijven voor een skydive opleiding. Ik bedacht me dat alleen de minuutlange vrije val een nieuwe dimensie voor me zou zijn, zodra die parachute eenmaal boven mijn hoofd zou staan is het gewoon een paraglidervluchtje aan een mak scherm, toch? Nee dus...

Een 360-er in één seconde

Mijn paraglider heeft een oppervlakte van 26 m². Skydivers hangen na de vrije val onder een scherm van 15 m². In de skydivewereld is dat 135 sq.ft. want het metrieke stelsel gebruiken ze niet en ook dat is even wennen. Een bijna gehalveerd schermoppervlak en een minder elliptische vorm, zal dat gevolgen hebben voor de vliegeigenschappen? Ja dus. De reactietijd verhoudt zich als een touringcar tegenover een Ferrari. Een skydiver maakt een 360-er in minder dan een

seconde, probeer dat maar niet na te doen met je paraglider. Met een zogenaamde frontriserturn (skydiveschermen hebben maar twee risergroepen, voor en achter) duiken ze recht op de aarde af, draaiend met een enorme snelheid. Daarbij vergeleken lijken zelfs de stoere nose-down steilspiraalen van paragliders bijna laffe bochten.

Veilig te pletter vallen

Dit klinkt nogal heftig, en dat is

het ook zeker als de adrenaline van de vrije val nog door je aderen pompt. Mijn eerste skydive gaf me een natural high waar ik een paar dagen op vooruit kon. Na een paar sprongen met geruststellende openingen groeide mijn vertrouwen in het materiaal en verdween het gevoel 'te pletter te vallen'. Het vrijwillig uit een goedwerkend vliegtuig springen en boven je hoofd open laten spatten van je scherm met ruim 220 km/h valsnelheid is wel iets

anders dan ontkoppelen aan de lier of rustig versnellend een grashelling af stappen. Hoewel het bij skydiven allemaal wat sneller gaat dan bij paragliden doet de veiligheid niet onder voor paragliden. De reserveprocedure is verbazingwekkend 'clean' in eenvoud en de automatische opener (AAD) van de reserve grijpt in als je niets doet, voordat de vrije val door aanraking met de aardbol te abrupt wordt gestopt. Bij het paragliden

Over grote verschillen en gezamenlijke acties

is voor het juist werpen van de reserve meer nodig dan eenvoudig aan een activeringsgreep trekken en is het afwerpen van het hoofdscherm niet standaard.

Allround luchtpiraat

De verschillen zijn dan wel groter dan ze op het eerste gezicht lijken, maar natuurlijk zijn er ook overeenkomsten. Vooral paragliders die ervaring hebben met miniwings of speedvleugels zullen weinig moeite hebben met het wennen aan een skydivechute. Schermvliegers die eens een kijkje willen nemen in de skydivekeuken om aan de vrije val te proeven hebben veel voordeel ten opzichte van 'blanco' nieuwkomers en kunnen vaak bij de eerste sprong al een stand-up landing op de dropzone maken. Grote kans dat het smaakt naar meer. Heb je een hekel aan groundhandling en geen interesse in thermiek, ruil je paraglidersetje dan maar in voor een skydive-rig. Het risico dat je aan beide takken van sport verslaafd raakt is niet ondenkbaar. Voor je het weet ga je met dubbele uitrusting en allround luchtpiraten op reis. Samen het luchtruim delen, samen spelen... After all it's flying what thrills us, no matter what form we pursue!

Skydiving meets paragliding, double the fun!

Disclaimer: Don't try this at home! Dit is geen complete handleiding om jezelf en/of anderen te pletter te vliegen, dat kan namelijk eenvoudiger. Deze idiote maar coole acties zijn beschreven ter inspiratie en voor een stoer verhaal in het vliegerscafé.

Actie 1: The Passenger-drop (a.k.a. Para-BASE)

Benodigheden: Tandemuitrusting met softspreaders en passagiersharnas met diep zitplankje (dus géén splitleg), tandempiloot, skydiver met BASErig.

Principe: Beginopstelling is een tandemvlucht. Ergens in de vlucht raak je je passagier kwijt. Dit dient diegene te zijn met de parachute op z'n rug. **Thrill:** Voor skydivers is het weer eens wat anders dan uit een vliegtuig springen. Door de geringe vliegsnelheid van een tandemscherm ten opzichte van een vliegtuig kan dit bijna een dead-air sprong genoemd worden. Bij een sprong vanuit het vliegtuig voel je direct een (relatieve) wind, veroorzaakt door de vliegrichting, welke steeds meer van onder komt naarmate de valsnelheid opbouwt. Het vrijval- en acceleratiegevoel is voor de skydiver veel duidelijker voelbaar bij een sprong uit een paraglider, bijna identiek aan de ultieme dead-air situatie: De sprong uit een luchtballon. Doorgaans is aanzienlijk minder vrije hoogte beschikbaar en is een BASE-rig nodig in plaats van een standaard skydive-rig om een snelle opening te garanderen. Terwijl de skydiver allang weer met beide benen op de grond staat hangt de tandempiloot nog aan een tandemscherm met lage vleugelbelasting en bijbehorende lage snelheid (let op de windsnelheid).

Overwegingen: In plaats van een tandemscherm kan het gunstiger zijn om een grote maat soloscherm te gebruiken, het eerste deel van de vlucht wordt dan met een hogere vleugelbelasting gevlogen maar de solovlucht gaat aanzienlijk prettiger en veiliger. Gebruik softspreaders om te voorkomen dat de remlijnen worden aangetrok-

ken zodra de skydiver uit het passagiersharnas springt, dit voorkomt ook dat je het harnas van je passagier voor je ogen hebt hangen.

Actie 2: The Touch & Go

Benodigheden: Superkleine speedwing voor de paragliderpiloot, grote wingsuit voor de skydiver (BASEjumper), een dozijn GoPro's om deze belachelijke stunt vast te leggen.

Principe: De paraglider en BASEjumper ontmoeten elkaar in de lucht, vliegen een aantal seconden naast elkaar, schudden de hand of wisselen een blikke energiedrank van een bekend merk uit.

Thrill: Lijkt me duidelijk... Het is moeilijk, spannend en spectaculair. Timing is zo belangrijk dat veel oefening en afstemming vereist is om deze ontmoeting voor elkaar te krijgen. De wingsuiter vliegt tegen stalsnelheid, de speedflyer full-speed, tijdens de ontmoeting hebben beide een neerwaartse snelheid van 45-50 km/h en een voorwaartse snelheid van 80-90 km/h (een glijgetal van 2 dus). Barry Holubeck en Beni Kälin zijn de pioniers en werken na de 'handdock' aan de 'surfdock', waarbij de speedflyer op de rug van de wingsuiter staat.

Overwegingen: Ben je bereid om ontslag te nemen om genoeg tijd in de vereiste training te kunnen steken? Zoja, dan wordt je wellicht beloond met de spectaculairste GoPro film die je ooit zult uploaden op Youtube.

Paragliden versus skydiven

Overeenkomsten:

- Gebruik van gelijksoortige schermen (paraglidingschermen zijn doorontwikkelde skydive parachutes)
- Adrenaline flow
- Begrip van aerodynamica
- Uitrusting past in een rugzak
- Beide sporten trekken zowel mannen en vrouwen aan
- Overal ter wereld kan je gelijkgestemde relaxte mensen ontmoeten om samen mee te vliegen
- Gezamenlijke liefde voor het vliegen
- Landingsplaats of DZ (DropZone) zijn doorgaans toegankelijk voor publiek

Verschillen:

- Paragliders vliegen doorgaans langzaam (uitgezonderd speedflying, speedriding, ACRO), Skydiven is hoge snelheid
- Skydivers gebruiken alleen een parachute zodat ze nog een vrije val kunnen maken
- Paraglidingschermen zijn gemiddeld ruim twee keer groter dan skydiveschermen en hebben drie keer zoveel cellen
- Paragliders kunnen te voet naar de startplaats, skydivers hebben een ander luchtvaartuig nodig om in de lucht te komen (uitgezonderd BASE jumpen)
- Paragliden is weergevoeliger dan skydiven
- Skydivers hoeven minder te weten over meteo, behalve dat vallen op de puntige bovenkant van een regendruppel pijn doet
- Skydivers moeten vouwen, paragliders kunnen stouwen